

دانستنی‌های پدافند غیرعامل

نژده دوره عمومی مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی

مطابق با شرح درس

ابلاغ معاون محترم توسعه مدیریت
و سرمایه انسانی رئیس جمهور
و سازمان پدافند غیرعامل کشور

تدوین و گردآوری
حمید اسکندری

سرشناسه	: اسکندری، حمید، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: دانستی‌های پدافند غیرعامل، ویژه دوره عمومی مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی مطابق با شرح درس ابلاغ معاون محترم توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور و سازمان پدافند غیرعامل کشور / تدوین و گردآوری حمید اسکندری.
مشخصات نشر	: تهران: بوستان حمید، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۱۲-۲۲-۱
وضعیت فهرست‌دهی	: فیبا
یادداشت	: شماره: ص. ۲۱۵.
موضوع	: دفاع از غیر نظامیان
موضوع	: دفاع (علوم نظامی)
موضوع	: دفاع
رده‌بندی کنگره	: ۵۵۵۳ : ۱۳۹۱ : ۵۸۹۲
رده‌بندی دیویی	: ۳۵/۲۶۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۰۰۲۸۱۹۵

انتشارات

عنوان : دانستی‌های پدافند غیرعامل - ویژه دوره عمومی مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی

تدوین و گردآوری : حمید اسکندری

ویراستار علمی : دکتر غلامرضا جلالی فرامانی

ناشر : بوستان حمید

چاپ : اول (زمستان ۱۳۹۱)

شمارگان : ۲۰۰۰

قیمت : ۸۵۰۰ تومان

* کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری برای ناشر محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

۰۹۳۷۲۳۷۵۰۳۵

۰۹۱۲۲۳۷۵۰۳۹

تلفن ناشر و پخش کتاب: ۳۳۷۰۰۹۲۷

پیش گفتار

امروزه شاهد مفاهیم جدیدی همچون جنگ نرم، جنگ رسانه، جنگ اقتصادی و ... هستیم و در این حوزه‌های شده‌ایم که در آن رسانه و عملیات روانی دارای کارکرد بسیار گسترده‌ای است. این موضوع تا حدودی از گسترش حوزه‌های مربوط به کارکردهای نظامی کاسته است. به عبارت دیگر حوزه‌هایی همچون حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، علمی، دانش و فناوری، حوزه‌های جدید جنگی محسوب می‌شوند. به عنوان مثال امروز در موضوع هسته‌ای که در واقع دارای عملکرد اقتصادی است شاهد، گیری‌های سختی بین غرب و ایران هستیم، مناقشاتی که پیشانی جنگی آن دانش و فناوری هسته‌ای است و ما در چنین جبهه‌ای با تلاش برای کسب ارتقاء و تحلیل این دانش، در حال پیش می‌باشیم.

در برنامه پنج ساله پنجم توسعه کشور «ک» ماده ۲۰۱ آن که در ارتباط با امور دفاعی، امنیتی، سیاسی و برنامه‌های کلان پدافند غیر عامل بوده، به شرح زیر می‌باشد:

ماده ۲۰۱- بند «ک»: رعایت اصول پدافند غیر عامل در طراحی و اجرای طرح‌های حساس و مهم و یا در دست مطالعه و نیز تأسیسات زیر بنایی و ساختمان‌های حساس، شریان‌های اصلی و حیاتی کشور و آموزش عمومی مردم توسط دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱۷۹) این قانون، به منظور پیشگیری و کاهش مخاطرات ناشی از سوانح غیر طبیعی.

لذا اندیشه تهیه و تدوین کتب آموزشی و برگزاری کلاس‌های آموزش در زمینه دفاع غیرعامل یکی از گام‌های مهم، اصولی و زیربنایی در نیل به اهداف راهبردی و تحقق برنامه پنجم توسعه کشور در خصوص پدافند غیرعامل می‌باشد.

سازمان پدافند غیرعامل کشور در راستای تحقق اهداف و نیاز سنجی آموزشی، سطوح مخاطبین را به پنج سطح: (۱) آحاد مردم (۲) کارکنان عادی (۳) مدیران اجرایی و کارشناسان (۴) ایران میلی (۵) مدیران عالی (راهبردی) دسته بندی نموده است.

براین اساس تدوین این کتاب برای آگاه سازی مدیران و کارکنان دستگاه های اجرایی کشور به عنوان کتاب مرجع آموزش عمومی پدافند غیرعامل، مطابق با سرفصل ابلاغ شده توسط معاون محترم توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهوری در ۱۲ ساعت ارائه می گردد. همچنین موجب اضافی مورد استفاده مدیران یا کارشناسان بصورت ضمیمه در انتها نیز افزوده شده است. از طرفی بر اساس سطح بندی یاد شده، سازمان پدافند غیرعامل کشور، فصول این کتاب با سرفصل دوره عمومی برای سطح سه (مدیران اجرایی و کارشناسان) و سطح دو (کارکنان عادی) مطابقت دارد.

این کتاب براساس آخرین نظریات صاحب نظران و مستندات فنی در مواردی مثل جنگ سایبری، جنگ اقتصادی، مبحث ۲۱ مقررات ملی ساختمان، آسیب پذیری زیرساخت ها و ... بروز شده و شامل برداشت مطالب از دیدگاه های کارشناسان و مؤلفین محترم در این حوزه بوده که در انتهای کتاب در کتابنامه لیست شده است.

تشکر
حیدر علی
زمستان ۱۳۹۱

فهرست

فصل اول کلیات، اصول و مبانی پدافند غیر عامل

هدف کلی و هدف های رفتاری.....	۱۴
۱- کلیات.....	۱۵
۲- تاریخچه و سوابق جهانی پدافند غیر عامل.....	۲۲
۳- اهمیت و پدافند غیر عامل.....	۲۵
۴- نقش و اهمیت پدافند غیر عامل در طرح ها.....	۲۸
۵- چشم انداز پدافند غیر عامل کشور.....	۲۹
۶- اهداف کلان پدافند غیر عامل.....	۳۱
۷- سیاست های کلی نظام در خصوص پدافند غیر عامل.....	۳۲
۸- مأموریت پدافند غیر عامل کشور.....	۳۴
۹- مستندات قانونی.....	۳۵
۱۰- اصول و ملاحظات پدافند غیر عامل.....	۳۸
۱۱- سطوح پدافند غیر عامل.....	۴۳
۱۲- مرور کلی تهدیدات.....	۴۸
۱۳- تئوری (۵) حلقه استراتژیک واردن.....	۵۲
۱۴- آزمون پیشرفت تحصیلی.....	۵۴

فصل دوم آشنایی با تهدیدات نرم

هدف کلی و هدف های رفتاری.....	۵۶
۱- کلیات.....	۵۷

۵۹	۲- تهدید نرم - جنگ نرم
۶۰	۳- جنگ روانی - عملیات روانی
۶۹	۴- جنگ اطلاعات
۷۱	۵- جنگ رسانه‌ای
۷۲	۶- آزمون پیشرفت تحصیلی

فصل سوم: تهدیدات سایبری و راهکارهای دفاعی

۷۴	هدف کلی و اهداف رفتاری
۷۵	۱- کلیات
۷۶	۲- اهداف پدافند
۷۸	۳- نیازمندی‌های کشورهای رقیب به دفاع سایبری مطلوب
۷۹	۴- راهبردهای دفاع سایبری کشور
۸۳	۵- حملات، روش‌ها و ابزار جنگ سایبری
۹۳	۶- شبکه‌های اجتماعی اینترنت و تهدیدات آن
۹۶	۷- بررسی حمله به سامانه‌های اسکادا و مقابله با آن
۹۸	۸- تهدیدات شبکه‌های رایانه‌ای بی سیم
۱۰۰	۹- آزمون پیشرفت تحصیلی

فصل چهارم - آشنایی با تهدیدات نیمه سخت (ناتوان ساز)

۱۰۲	هدف کلی و هدف های رفتاری
۱۰۳	۱- بمب‌های الکترومغناطیسی

۱۰۶	۲- حفاظت در مقابل بمب الکترومغناطیسی
۱۰۸	۳- بمب‌های گرافیتی
۱۱۱	۴- مقابله با بمب‌های گرافیتی
۱۱۲	۵- آشنایی با تهدیدات بیولوژیک
۱۱۷	۶- آشنایی با تروریسم شیمیایی
۱۱۸	۷- انرژی هسته‌ای و تهدیدات
۱۲۱	۸- آشنایی با سلاح‌های صوتی
۱۲۲	۹- آزمون پیشرفت تحصیلی

فصل پنجم آشنایی با استحکامات و سازه‌های امن

۱۲۴	هدف کلی و هدف‌های رفتاری
۱۲۵	۱- تعاریف و اصطلاحات
۱۲۷	۲- معرفی سازه‌های امن دفاعی
۱۲۹	۳- انواع استحکامات دفاعی
۱۳۳	۴- تونل‌ها
۱۳۵	۵- مقررات ملی ساختمان- مبحث ۲۱
۱۳۷	۶- تهدیدات مؤثر بر سازه‌ها (به اختصار)
۱۴۴	۷- آزمون پیشرفت تحصیلی

فصل ششم آشنایی با مدیریت بحران و راه کارهای اجرایی

۱۴۷	هدف کلی و هدف‌های رفتاری
۱۴۷	۱- کلیات
۱۵۰	۲- مدیریت بحران

۳- آییند مدیریت بحران	۱۵۲
۴- مدیریت بحران و پدافند غیرعامل	۱۵۴
۵- نقش اطلاعات در مدیریت بحران	۱۵۷
۶- مراحل مدیریت بحران	۱۵۸
۷- آزمون پیشرفت تحصیلی	۱۶۴

فصل هفتم آشنایی با استار، اختفاء و فریب

هدف کلی و هدفهای رفتاری	۱۶۶
۱- کلیات	۱۶۷
۲- عوامل شناسایی	۱۷۰
۳- آشنایی با سنجش از دور و سیستم‌های شناسایی	۱۷۳
۴- تکنیک‌های استار	۱۸۰
۵- فریب	۱۸۴
۶- آزمون پیشرفت تحصیلی	۱۸۶

- مباحث ضمیمه:

مبحث ۱- حفاظت از زیرساخت‌ها و ارزیابی تهدیدات	۱۸۷
مبحث ۲- جهاد اقتصادی و جنگ اقتصادی	۱۹۶
مبحث ۳- آمایش سرزمینی و مکان‌یابی	۲۰۵
- کتابنامه	۲۱۵